

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 21Nt/26/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4122011446
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 01. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sopúch
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4122011446.1

Uznesenie

Okresný súd Nitra, v konaní pred samosudcom JUDr. Vladimírom Sopúchom, v trestnej veci odsúdenej X. W., v konaní o návrhu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 23.01.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku s poukazom na § 9 odsek 1, odsek 2, odsek 4 zákona č. 475/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov mení spôsob výkonu trestu odňatia slobody tak, že odsúdenú X. W., I. XX.XX.XXXX O. M. Ľ., trvale bytom B. Z., toho času vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová, preraďuje na ďalší výkon trestu odňatia slobody zo stredného stupňa stráženia do maximálneho stupňa stráženia.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica, sp. zn. 1T/113/2020, zo dňa 04.02.2021, právoplatným dňa 20.02.2021, bol odsúdený X. W. (ďalej v texte iba „odsúdená“) uložený trest odňatia slobody vo výmere päť rokov, pre výkon ktorého bola zaradená do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia. Následne na základe uznesenia Okresného súdu Nitra, sp. zn. 6Nt/16/2022, zo dňa 08.08.2022, právoplatného dňa 08.08.2022 súd rozhodol o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody a preradil odsúdenú na výkon trestu odňatia slobody z minimálneho stupňa stráženia do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Dňa 01.12.2022 podal riaditeľ Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Nitra - Chrenová (ďalej v texte len „ÚVTOS Nitra - Chrenová“), v ktorom odsúdená aktuálne vykonáva trest odňatia slobody, návrh na zmenu spôsobu výkonu trestu odňatia slobody, t.j. preradenie odsúdenej z ústavu na výkon trestu odňatia slobody zo stredného stupňa stráženia, do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia, nakoľko výkon trestu v ústave so stredným stupňom stráženia u odsúdenej neplní svoj účel.

Z hodnotenia správania odsúdenej vyplynulo, odsúdená bola dodaná do ÚVV a ÚVTOS Žilina dňa 13.09.2020, kde jej správanie a vystupovanie bolo na požadovanej úrovni, konfliktným stretom sa vyhýbala. Príkazy a nariadenia plnila, zásady osobnej a kolektívnej hygieny mala osvojené. Do ÚVTOS Nitra - Chrenová bola umiestnená dňa 30.03.2021, kde jej adaptácia na podmienky výkonu trestu prebiehala s problémami, ktoré naďalej pretrvávajú.

Z doterajšieho správania odsúdenej je zjavné, že menovaná opakovane porušuje ústavný poriadok, nerešpektuje príkazy a nariadenia príslušníkov, fajčí mimo vyhradeného priestoru, nevhodne sa správa voči nadriadeným, vyjadruje sa vulgárne, verbálne napáda spoluodsúdené ženy, nadväzuje nedovolené kontakty a nedodržuje ústrojovú disciplínu. K povinnostiam sa stavia laxne, bez záujmu a s tendenciou vykonávať ich povrchno. Koná na základe aktuálnych potrieb a pudovo. Jej zodpovednosť za skutky je veľmi nízka a jej ochota ku krokom vedúcim k zmene absentuje, je sociálne neprispôsobivá. Konfliktné situácie nedokáže riešiť prijateľným spôsobom. Správanie odsúdenej vyžaduje sústavnú pozornosť a usmerňovanie zo strany

nadriadených. Svojím problémovým správaním negatívne pôsobí na ostatné odsúdené ženy. Je impulzívna, neadekvátne reaguje na pokyny príslušníkov smerujúce k plneniu si základných povinností. Na základe návrhu riaditeľa ústavu bola dňa 08.08.2022 Okresným súdom Nitra preradená z ústavu s minimálnym stupňom stráženia do ústavu so stredným stupňom stráženia. Aktuálna zmena nepriniesla zmeny v postojoch a správaní odsúdenej, od jej preradenia do ústavu so stredným stupňom stráženia bola už päťkrát disciplinárne potrestaná. Po adaptačnej fáze bola pracovne zaradená na pracovisko Euroobuv, zaoberajúce s

ručným šitím obuvi, kde podávala priemerné pracovné výkony. Fond pracovnej doby využívala, pracovnú a ústrojovú disciplínu dodržiavala, 01.06.2021 bola preradená na pracovisko KaSP - krajčírské a šicie práce, odkiaľ bola po krátkej dobe vyradená pre obuvi Euroobuv. Na danom pracovisku podáva podpriemerné pracovné výsledky bez opakovaného chyby a nezaujíma o prácu a opätovne bola zaradená na pracovisko ručného šitia snahy o zlepšenie. Fond pracovnej doby nie vždy využíva, pracovnú a ústrojovú disciplínu nedodržiava, jej správanie nie je na požadovanej úrovni. Voľný čas trávi prevažne pasívne, sledovaním televízie a rozhovormi so spoluodsúdenými ženami. Do činností pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdenej zameraných najmä na udržiavanie čistoty spoločných ubytovacích priestorov sa zapája len na vyzvanie s potrebou kontroly a usmerňovania. Jedenkrát sa zapojila do kultúrno-osvetovej aktivity, zúčastňuje sa celoustavných prednášok. V krúžkovej činnosti zapojená nie je. Počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody disciplinárne odmenená nebola, disciplinárne potrestaná bola trinásťkrát:

- 21.12.2021 - pokarhanie za neplnenie zákonných povinností a pokynov príslušníkov,
- 21.12.2021 - zákaz telefonovania za neplnenie zákonných povinností a pokynov príslušníkov,
- 31.12.2021 - umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 10 dní za neplnenie zákonných povinností, neplnenie pokynov príslušníkov, za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania a za porušenie zákazu prechovávať predmety, ktorými by sa mohla ohroziť bezpečnosť osôb a poškodiť zdravie,
- 12.01.2022 - zákaz dvoch nákupov za neplnenie zákonných povinností, neplnenie pokynov príslušníkov a za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania,
- 13.01.2022 - umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 10 dní za neplnenie zákonných povinností, neplnenie pokynov príslušníkov a za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania,
- 13.01.2022 - umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 10 dní za neplnenie zákonných povinností a za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania,
- 07.02.2022 - pokarhanie za neplnenie zákonných povinností, neplnenie pokynov príslušníkov a za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania,
- 24.03.2022 - zákaz dvoch nákupov za neplnenie zákonných povinností a pokynov príslušníkov,
- 11.08.2022 - zákaz telefonického volania za porušenie povinností uložených zákonom o výkone trestu a ústavným poriadkom, za porušenie zákazu fajčiť mimo vyhradených priestorov,
- 31.08.2022 - umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 5 dní za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku
- 12.10.2022 - celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za porušenie povinností uložených zákonom o výkone trestu a ústavným poriadkom,
- 08.11.2022 - celodenné umiestnenie do uzavretého oddielu na dobu 10 dní za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania a vystupovania voči osobám, s ktorými prichádza do styku,
- 24.11.2022 - umiestnenie do uzavretého oddielu v mimopracovnom čase na dobu 7 dní za neplnenie zákonných povinností, neplnenie pokynov príslušníkov, za porušenie povinnosti zachovávať zásady slušného správania a za porušenie zákazu fajčiť mimo vyhradených priestorov.

Celkový postoj odsúdenej k spáchanej trestnej činnosti možno naďalej charakterizovať ako indiferentný - nekritický. Zintenzívnenie individuálnej práce s odsúdenou prostredníctvom príslušníkov podieľajúcich sa na zaobchádzaní s menovanou a preradenie do prísnejšieho stupňa stráženia neprinieslo pozitívne zmeny v procese resocializácie. Usmerňovanie i uložené disciplinárne tresty sa míňajú účinkom. Na základe uvedeného hodnotenia možno konštatovať, že výkon trestu odňatia slobody u menovanej neplní svoj účel, a preto ju navrhli preradiť do ústavu s maximálnym stupňom stráženia.

Na verejnom zasadnutí na Okresnom súde Nitra dňa 23.01.2023 súd oboznámil návrh ÚVTOS Nitra - Chrenová zo dňa 30.11.2022 spolu so skráteným výpisom klienta, uznesenie okresného súdu Nitra, sp. zn. 6Nt/16/2022, odpis z registra trestov, lustráciu zboju väzenskej a justičnej stráže.

Zástupca ÚVTOS Nitra - Chrenová na verejnom zasadnutí uviedol, že sa pridriava k podanému návrhu a navrhuje zmeniť spôsob výkonu trestu zo stredného stupňa stráženia do maximálneho stupňa stráženia.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nitra na verejnom zasadnutí navrhol taktiež zmeniť spôsob výkonu trestu odňatia slobody zo stredného stupňa stráženia do maximálneho stupňa stráženie.

Odsúdená na verejnom zasadnutí k návrhu uviedla, že si je vedomá, že niekde robí chybu ale mohla by dostať šancu. V konečnom návrhu sa nevyjadřila.

Podľa § 9 odsek 1 zákona č. 475/2005 Z. z. v platnom znení o zmene spôsobu výkonu trestu rozhoduje súd podľa osobitného predpisu.

Podľa § 9 odsek 3 zákona č. 475/2005 Z. z. v platnom znení, ak odsúdený porušuje opakovane alebo závažným spôsobom ústavný poriadok, je podozrivý zo spáchania trestného činu počas výkonu trestu, z jeho prípravy alebo pokusu, môže mu súd zmeniť spôsob výkonu trestu preradením do ústavu s vyšším stupňom stráženia.

Podľa § 411 odsek 1 Trestného poriadku, o zmene spôsobu výkonu trestu odňatia slobody rozhoduje na verejnom zasadnutí súd, v ktorého obvode sa trest odňatia slobody vykonáva, na návrh prokurátora, riaditeľa ústavu na výkon trestu odňatia slobody alebo odsúdeného, alebo aj bez takého návrhu. O návrhu rozhodne súd najneskôr do 60 dní od jeho doručenia.

Resocializácia odsúdenej a jej následná prevýchova je jedným z hlavných cieľov zákonne uloženého trestu odňatia slobody. Ak však takýto trest jednoznačne a preukázateľne neplní svoj účel, má súd zákonnú možnosť takýto trest buď premeniť na nepodmienečný (v prípade podmiennečne uloženého trestu odňatia slobody), alebo v prípade nepodmienečného trestu odňatia slobody rozhodnúť o preradení odsúdeného do vyššieho, prísnejšieho stupňa stráženia. V danom prípade bolo z hodnotenia správania odsúdenej vypracovaného riaditeľom ÚVTOS Nitra - Chrenová jednoznačne preukázané, že u odsúdenej sa jej zaradením do ústavu so stredným stupňom stráženia nepodarilo dosiahnuť základný cieľ represívnej zložky trestu, a teda nemožno tento zákonne uložený trest hodnotiť ako účelný. Odsúdená opakovane a závažným spôsobom neustále porušovala ústavný poriadok, bola trinásťkrát disciplinárne potrestaná, disciplinárne odmenená nebola.

Tieto skutočnosti jednoznačne dokazujú, že resocializácia odsúdenej v ústave na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia ju nevedie k prevýchove, čo potrebnej na to, aby po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody mohla viesť riadny život.

Priznanie odsúdenej, že niekde robí chybu a chcela by mať ešte šancu, aby preukázala polepšenie, neboli pre súd dostatočnou zárukou pre iné rozhodnutie, nakoľko odsúdená mala doposiaľ dostatok času na to, aby si osvojila ústavný poriadok, adaptovala sa na podmienky výkonu trestu odňatia slobody a preukázala zmenu svojho doposiaľ nevhodného správania k lepšiemu. V neposlednom rade, súd poukazuje na to, že odsúdená bola pre jej zlé správanie preradená z ústavu s minimálnym stupňom stráženia, do ústavu so stredným stupňom stráženia, ktoré na ňu evidentne nemalo žiadny vplyv a naďalej opakovane porušovala ústavný poriadok.

Na základe vyššie uvedeného súd po vykonanom dokazovaní rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia a odsúdenú preradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia, prostredníctvom Okresného súdu Nitra, na Krajský súd v Nitre. Sťažnosť má odkladný účinok. Sťažnosť nemá právo podať ten, kto sa tohto práva vzdal.